

**PRACTICAL EXPERIENCES AND INNOVATIVE SOLUTIONS
FOR TEACHING METHODS, TEST AND ASSESSMENT
OF VIETNAMESE LANGUAGE PROFICIENCY FOR FOREIGNERS**

Lo Mai Thoan
Sa Thi Hang Nga
Đinh Thi Thanh Nhan

Faculty of Training, Son La College
Email: thoantamly@gmail.com

Received: 04/4/2025

Reviewed: 04/5/2025

Revised: 28/5/2025

Accepted: 24/6/2025

Released: 30/6/2025

DOI:

<https://doi.org/10.64223/tvj.e2025.v1.i2.a27>

Teaching Vietnamese to Lao students in Son La province in general and at Son La College in particular, is a major policy of the Party and the State. Therefore, the Provincial Party Committee, the Provincial People's Committee and the Provincial People's Council of Son La have issued many policies and investment strategies for education and training of international students in the province, with the main goal of building good diplomatic relations between Vietnam and Laos, contributing to firmly protecting the country's borders. In particular, an important factor determining the quality of education for international students is the need to innovate teaching methods and assess Vietnamese language proficiency of learners. By innovating teaching methods to encourage the initiative, self-awareness and creativity of learners; suitable to the characteristics of each international student; promoting self-study methods.

Keywords: Innovation in teaching methods; Competency assessment test; Teaching Vietnamese to Lao students.

1. Đặt vấn đề

Son La là một tỉnh miền núi nằm phía Tây Bắc của nước Việt Nam có hơn 274 km đường biên giới tiếp giáp với nước Cộng hòa Dân chủ Nhân dân Lào (CHDCND) Lào. Tỉnh Son La có quan hệ hợp tác đặc biệt với 9 tỉnh của nước CHDCND Lào; hiện nay, các tỉnh này đang có nhu cầu rất lớn về đào tạo nhân lực để phát triển kinh tế - xã hội và đảm bảo an ninh quốc phòng. Thực hiện nhiệm vụ Tỉnh ủy, Ủy ban nhân dân tỉnh Sơn La giao, Trường Cao đẳng Sơn La là đơn vị có bề dày kinh nghiệm thực hiện nhiệm vụ đào tạo nguồn nhân lực, bồi dưỡng chuyên môn nghiệp vụ cho cán bộ, công chức nghiên

cứu khoa học, chuyển giao công nghệ, triển khai các dịch vụ kỹ thuật phục vụ phát triển kinh tế - xã hội của tỉnh Sơn La; cùng với đó, Nhà trường luôn xác định bồi dưỡng tiếng Việt cho lưu học sinh, học viên Lào là nhiệm vụ trọng tâm và có ý nghĩa quan trọng trong quan hệ ngoại giao thắm tình đoàn kết Việt - Lào anh em của đất nước nói chung, của tỉnh Sơn La nói riêng, góp phần bảo vệ vững chắc biên cương của Tổ quốc.

Kết quả từ năm 2001 đến nay, Trường Cao đẳng Sơn La đã đào tạo tiếng Việt cho hơn 3.000 lưu học sinh, học viên thuộc các tỉnh của nước CHDCND Lào. Nhà trường luôn quan tâm đến việc nâng cao

chất lượng quản lý, đào tạo, đổi mới phương pháp dạy học và đánh giá chuẩn năng lực tiếng Việt cho lưu học sinh, học viên Lào (theo Công văn cho phép của Bộ Giáo dục và Đào tạo số 1813/QLCL-QLT ngày 23/12/2022 v/v tổ chức thi và đánh giá năng lực tiếng Việt theo Khung năng lực tiếng Việt dành cho người nước ngoài), tạo điều kiện học tập, sinh hoạt đầy đủ để lưu học sinh học tập tại các trường chuyên nghiệp trên địa bàn tỉnh, lưu học viên phát huy được hết khả năng, năng lực khi trở về công tác tại các tỉnh Bắc Lào và tiếp tục học Trung cấp chính trị tại tỉnh.

2. Phương pháp nghiên cứu

Bài viết sử dụng một số phương pháp nghiên cứu như phương pháp thu thập số liệu; phương pháp toán học; phương pháp phân tích tổng kết kinh nghiệm; phương pháp chuyên gia...

3. Kết quả nghiên cứu

3.1. Thực trạng công tác đào tạo, bồi dưỡng và đánh giá chuẩn năng lực tiếng Việt cho lưu học sinh Lào tại Trường Cao đẳng Sơn La

Thực hiện chủ trương tin gọn bộ máy, ngày 02/01/2025, nhiệm vụ đào tạo và bồi dưỡng tiếng Việt cho hai đối tượng lưu học viên và lưu học sinh Lào thuộc khoa Bồi dưỡng - Trường Cao đẳng Sơn

KINH NGHIỆM THỰC TIỄN

La (trước đây là khoa Đào tạo Quốc tế), Bên cạnh đó, tổ chức Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh của Nhà trường có “Câu lạc bộ Hữu nghị Việt - Lào”, câu lạc bộ này có các hoạt động để đoàn viên thanh niên là giảng viên, học sinh, sinh viên hỗ trợ và đồng hành cùng lưu học sinh, học viên Lào học tiếng Việt. Nhà trường có bộ phận Hợp tác Quốc tế của phòng Tổ chức - Công tác học sinh sinh viên chủ trì phối hợp cùng khoa Bồi dưỡng, Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch của các tỉnh có lưu học sinh, học viên Lào, phụ huynh lưu học sinh, cơ quan của lưu học viên quản lý trực tiếp toàn diện các hoạt động của lưu học sinh, học viên Lào.

Chương trình dạy tiếng Việt cho lưu học sinh, học viên Lào là 10 tháng gồm 1.350 tiết, tài liệu giảng dạy và tham khảo do Nhà trường và các giảng viên bộ môn Tiếng Việt - khoa Bồi dưỡng chủ trì biên soạn nhằm đáp ứng theo yêu cầu, phù hợp với đối tượng, điều kiện Sơn La, gắn với thực tiễn học tập và công tác của lưu học sinh, học viên Lào.

Đội ngũ giảng viên tham gia giảng dạy tiếng Việt cho lưu học sinh, học viên Lào có chuyên môn vững vàng, nghiêm túc thực hiện quy chế chuyên môn, liên tục tự học, tự bồi dưỡng nâng cao trình độ chuyên môn, nghiệp vụ. Cải tiến phương pháp giảng dạy của giảng viên liên tục được thực hiện, các giảng viên đã áp dụng các phương pháp dạy học tích cực như dạy học theo nhóm, đóng vai, vấn đáp, trò chơi... và được kiểm chứng. Từ đó, tạo cho lưu học sinh, học viên Lào có tâm thế học tập thoải mái, tự tin, khơi dậy năng lực tự học, sáng tạo. Thêm nữa, việc sử dụng công nghệ thông tin trong quá trình giảng dạy là bắt buộc, điều đó cũng góp phần tạo nên những tiết học sinh động và hiệu quả.

Dựa vào cấu trúc đề thi đánh giá chuẩn năng lực tiếng Việt theo khung 6 bậc dành cho người nước ngoài, hai năm qua, trong việc giảng dạy, giảng viên luôn kết hợp chặt chẽ giữa lý thuyết với thực hành, giảng viên phải thường xuyên kiểm tra lưu học sinh, học viên Lào trên lớp để rèn luyện bốn kỹ năng nghe, nói, đọc, viết cho họ. Từ đó, nâng cao ý thức

tự giác và hợp tác trong học tập của người học, lưu học sinh, học viên Lào tăng cường giao tiếp bằng tiếng Việt trên lớp hơn, họ chủ động vận dụng kiến thức tiếng Việt đã học vào giao tiếp trong đời sống hàng ngày. Công tác tổ chức thi tại Trường Cao đẳng Sơn La được thực hiện theo Thông tư số 27/2021/TT-BGDĐT ngày 07/10/2021 của Bộ trưởng Bộ Giáo dục và Đào tạo ban hành Quy chế thi đánh giá năng lực tiếng Việt theo Khung năng lực tiếng Việt dùng cho người nước ngoài. Việc ra đề thi, chấm thi và tính điểm thi cuối khóa cũng được thực hiện theo Quyết định số 2097/QĐ-BGDĐT ngày 21/6/2016 của Bộ trưởng Bộ Giáo dục và Đào tạo ban hành Định dạng đề thi đánh giá năng lực tiếng Việt theo Khung năng lực tiếng Việt dùng cho người nước ngoài. Nội dung đề thi gồm bốn bài thi (nghe, nói, đọc, viết) để đánh giá người học đạt trình độ năng lực tiếng Việt từ bậc 1 đến bậc 6. Điểm đánh giá dùng thang điểm 10. Hiện nay, Nhà trường đang được phép sử dụng bộ ngân hàng câu hỏi thi đánh giá năng lực tiếng Việt của Trường Đại học Sư phạm - Đại học Thái Nguyên để đánh giá lưu học sinh học dự bị tiếng Việt tại Trường Cao đẳng Sơn La. Có thể thấy, hình thức đánh giá năng lực tiếng Việt này bảo đảm nguyên tắc trung thực, chính xác, khách quan, minh bạch, phản ánh đúng năng lực tiếng Việt của người được đánh giá về bốn kỹ năng ngôn ngữ nghe, nói, đọc, viết.

Để hỗ trợ lưu học sinh, học viên Lào học tiếng Việt, trong chương trình học lưu học sinh, học viên Lào được đi học tập thực tế tại một số di tích lịch sử, danh lam thắng cảnh trong tỉnh. Ngoài ra, Nhà trường còn tổ chức rất nhiều các hoạt động như học nhóm “1-1” (một sinh viên Việt Nam kèm giúp một lưu học sinh, học viên Lào học tiếng Việt); sinh viên Việt Nam cùng lưu học sinh, học viên Lào tham gia các hoạt động văn nghệ, thể thao, đi chợ; tổ chức hoạt động giao lưu, các buổi ngoại khóa để lưu học sinh Lào có cơ hội thực hành tiếng Việt.

Quá trình đào tạo, bồi dưỡng tiếng Việt cho lưu học sinh, học viên Lào đạt được những thành tích đáng ghi nhận. Cụ thể:

Bảng 1. Kết quả đào tạo tiếng Việt cho lưu học sinh, học viên Lào các khóa giai đoạn 2015 - 2020

TT	Khóa học	Năm học	Tổng số	Công nhận tốt nghiệp	Chưa công nhận tốt nghiệp	Xếp loại					
						Xuất sắc	Giỏi	Khá	Trung bình khá	Trung bình	Yếu
1	15	2015 - 2016	164	161	3	3	29	59	50	20	03
2	16	2016 - 2017	188	183	5	2	32	83	60	06	0
3	17	2017 - 2018	25	236	18	Không xếp loại, chỉ ghi nhận kết quả “Đạt” hay “Không đạt”					
4	18	2018 - 2019	247	243	4	1	32	85	100	25	0
5	19	2019 - 2020	185	184	1	2	43	68	53	18	0
Tổng cộng:			1038	1007	31						

Bảng 2: Kết quả đào tạo tiếng Việt cho lưu học sinh, học viên Lào các khóa giai đoạn từ 2022 đến nay

TT	Khóa học	Năm học	Tổng số	Công nhận tốt nghiệp	Chưa công nhận tốt nghiệp	Bậc năng lực					
						1	2	3	4	5	6
1	20	2022 - 2023	171	140	31	0	03	28	73	62	05
2	21	2023 - 2024	139	139	0	0	15	52	54	18	0
3	22	2024 - 2025	334	Đang đào tạo, dự kiến đến tháng 9/2025 hoàn thành khóa học							

Tuy nhiên, trong công tác quản lý, đào tạo, bồi dưỡng và kiểm tra đánh giá năng lực tiếng Việt cho lưu học sinh, học viên Lào còn có những hạn chế như chương trình đào tạo và bồi dưỡng chưa có sự nhất quán về nội dung, còn tách biệt cho từng đối tượng. Việc kiểm tra, đánh giá, mặc dù đã được cấp phép tổ chức thi đánh giá năng lực cho người nước ngoài nhưng chưa chủ động được về bộ đề thi. Giáo viên cũng cần đổi mới hơn nữa về phương pháp giảng dạy để nâng cao chất lượng đào tạo.

3.2. Giải pháp đổi mới phương pháp dạy học, kiểm tra, đánh giá năng lực tiếng Việt cho người nước ngoài

3.2.1. Giải pháp quản lý

Trường Cao đẳng Sơn La quản lý hoạt động dạy học, nghiên cứu khoa học và giáo dục trong Nhà trường bằng hệ thống quản lý chất lượng theo tiêu chuẩn quốc tế ISO9001:2015, trong đó tích hợp đầy đủ các yêu cầu của hệ thống đảm bảo chất lượng theo quy định của các bộ, ngành có liên quan. Đảm bảo mỗi giảng viên trong Nhà trường đều đăng ký thực hiện nghiên cứu khoa học, nếu đề tài được thực hiện thành công thì được nghiệm thu và chuyên giao theo quy trình. Giảng viên được đăng ký cải tiến phương pháp giảng dạy bằng các tiết học cụ thể, hàng năm được kiểm chứng. Giảng viên xây dựng các bài giảng điện tử được nghiệm thu và đưa vào thực hiện. Các giảng viên dạy học tiếng Việt cho lưu học sinh, học viên Lào cùng đều phải thực hiện các nhiệm vụ trong hệ thống đó.

Nhà trường cũng xác định muốn lưu học sinh, học viên học tốt tiếng Việt thì không có con đường nào khác là tạo điều kiện cho lưu học sinh, học viên tích cực giao tiếp bằng tiếng Việt. Vì vậy, hàng năm, Nhà trường đều có kế hoạch tổ chức các hoạt động cụ thể, với mục tiêu xây dựng, mở rộng môi trường hoạt động bằng tiếng Việt. Bên cạnh đó, phương pháp dạy học cho lưu học sinh, học viên có nhiều hình thức phong phú, đa dạng tạo điều kiện cho người học được tiếp xúc (trải nghiệm) nhiều với ngôn ngữ tiếng Việt. Từ đó, kích lệ lưu học sinh, học viên chủ động, tích cực tham gia vào các hoạt động để trau dồi vốn từ tiếng Việt cho bản thân. Trong năm 2025, Nhà trường có Kế hoạch số 04A/KH-CĐSL ngày 03/01/2025 về việc hỗ trợ lưu học sinh, học viên Lào học tiếng Việt, với mục đích tạo môi trường thuận lợi cho lưu học sinh, học viên được giao tiếp tiếng Việt bằng mô hình “Ngày thứ 7 kết nối”, tức là

các bạn học sinh, sinh viên, thầy cô giáo trong Nhà trường cùng với lưu học sinh, học viên tham gia các hoạt động thể thao, văn nghệ, ẩm thực, mua sắm, vệ sinh môi trường, trồng cây xanh... vào các ngày thứ 7 hàng tuần. Đến các dịp lễ lớn như Tết Nguyên đán Việt Nam, ngày 8/3, Tết Bunpimay (Tết Lào)... khoa Bồi dưỡng báo cáo với Ban Giám hiệu về việc thực hiện kế hoạch tổ chức qua các cuộc thi (văn nghệ, bóng chày, bóng đá, cầu mây, thi hùng biện tiếng Việt, thi nặn bánh trôi, bánh chay và trình bày món ăn, chơi các trò chơi dân gian như ném còn, kéo co; tổ chức nhảy dân vũ...) để động viên tinh thần lưu học sinh, học viên, đồng thời kiểm tra trình độ tiếng Việt của các em.

3.2.2. Đổi mới phương pháp dạy học

Đề đổi mới phương pháp dạy học, việc quan trọng nhất là giảng viên cần không ngừng tự học, tự bồi dưỡng để nâng cao trình độ chuyên môn, nghiệp vụ, hướng tới việc biên soạn giáo án điện tử phục vụ cho công tác giảng dạy. Giáo trình dành cho lưu học sinh, học viên cần được chỉnh thường xuyên, liên tục sau khi dạy hết chương trình hoặc theo định kỳ ngắn hạn cho phù hợp với yêu cầu thực tiễn, đặc biệt là phải bám sát Thông tư số 17/2015/TT-BGDĐT ngày 01/9/2015 của Bộ trưởng Bộ Giáo dục và Đào tạo ban hành Khung năng lực tiếng Việt dùng cho người nước ngoài. Cùng với đó, giảng viên không quan niệm phương pháp dạy học truyền thống là lạc hậu, phương pháp dạy học hiện đại là tốt nhất, cần xác định rõ mọi phương pháp dạy học đều tốt khi phù hợp với nội dung truyền tải, phù hợp đối tượng (người dạy và người học), đạt mục tiêu đề ra. Vì vậy, cần lựa chọn, vận dụng linh hoạt, chủ động, sáng tạo các phương pháp dạy học trong quá trình giáo dục. Mỗi kì học, các giảng viên cần tích cực đăng kí giờ dạy cải tiến phương pháp để qua việc dự giờ rút kinh nghiệm, chia sẻ hiểu biết và học hỏi lẫn nhau.

Về việc giảng dạy trên lớp: Mức độ tiếp thu và nhớ được của con người (%) theo Đại học Maine - Hoa Kỳ - Trung tâm thực nghiệm về đào tạo, trong hoạt động dạy học ở từng hoạt động đạt được như sau:

5% → nghe giảng (lecture)

10% → đọc (reading)

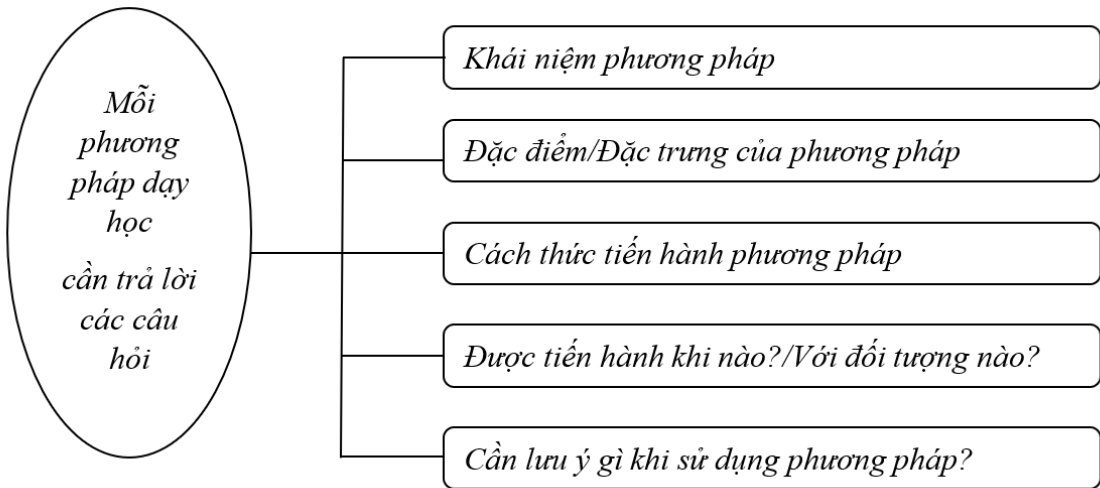
20% → nghe nhìn (audio - visual)

30% → làm thí nghiệm trên lớp (demonstration)

- 50% → thảo luận nhóm (discussion group)
- 75% → làm bài ở nhà, ghi lại viết lại (proctiec by doeng)
- 90% → dạy người khác (teach others, immediate of learning)

Dữ liệu trên minh chứng rõ ràng, hoạt động dạy học cần phải hợp hiệu quả các hoạt động trong một bài dạy. Đây cũng là cơ sở quan trọng để tiếp tục đổi mới phương pháp dạy học cho lưu học sinh, học

viên Lào trong thời điểm hiện nay. Thêm nữa, vận dụng thường xuyên, liên tục các phương pháp dạy học trong quá trình dạy tiếng Việt cho lưu học sinh, học viên Lào cần sử dụng nhiều phương pháp dạy học, hình thức dạy học trong một nội dung bài dạy. Để vận dụng hiệu quả các phương pháp dạy học (quan sát, trực quan, tương tác, luyện tập, nhóm, trò chơi, hoạt động độc lập...), mỗi phương pháp dạy học giảng viên cần tập trung suy nghĩ, lựa chọn kỹ ở các phương diện dưới đây:

Do đó, các giảng viên cần tập trung phát triển các kỹ năng “Đọc - Viết - Nghe - Nói” cho người học bằng cách lựa chọn những phương pháp giảng dạy tích cực và hiệu quả. Đổi mới phương pháp dạy học là thể hiện sự sáng tạo của mỗi giảng viên, sự chỉ đạo tích cực của nhà quản lý. Do đó, đổi mới phương pháp dạy học là một hoạt động mang tính liên tục và sẽ không bao giờ có điểm cuối. Trong quá trình sáng tạo đó, giảng viên cần phải có sự quan tâm và hỗ trợ đặc lực của các nhà quản lý, các cấp quản lý giáo dục.

Ví dụ như với nhóm kỹ năng “Đọc - Viết”, cần sử dụng các phương pháp dạy học sáng tạo, lấy học sinh làm trung tâm, thiết kế bài dạy sinh động qua việc sử dụng hình ảnh, video minh họa phong phú, độc đáo để lưu học sinh, học viên có thể ghi nhớ từ mới nhanh hơn. Cùng với đó, tổ chức cho lưu học sinh, học viên các trò chơi ghép từ, xếp hình, nối từ, đoán từ... Với những từ nhiều nghĩa, đa nghĩa, giảng viên cần đặt chúng vào những ngữ cảnh cụ thể. Các chủ đề của kỹ năng “Viết” trong chương trình học khá đa dạng, thuộc nhiều lĩnh vực khác nhau. Bởi vậy, giảng viên sẽ hướng dẫn cho học sinh cách tìm kiếm thông tin, chọn lọc thông tin và sắp xếp những thông tin thu thập được cho phù hợp, từ đó viết được những bài luận có nội dung từ đơn giản đến phức tạp.

Giảng viên chú trọng tổ chức các hoạt động ngoài giờ lên lớp, cụ thể là hướng dẫn và theo dõi người học tự học qua việc đưa lưu học sinh, học viên Lào

đi trải nghiệm mua sắm, giao lưu văn hóa văn nghệ, thể dục thể thao với sinh viên Việt Nam, nghe nhạc, đọc báo, xem ti vi... Hướng dẫn người học tự quay video giới thiệu về các nội dung trong chương trình học như làm quen, giới thiệu bản thân, âm thực, mua sắm, thể dục thể thao... Hướng dẫn người học lập nhóm cùng nhau học tập và thảo luận về bài học vào mỗi buổi tối tại ký túc xá.

Việc tiếp thu tiếng Việt qua tìm hiểu văn hóa, lịch sử là phương pháp học tập mang lại hiệu quả cao. Vì vậy, trong quá trình học, giảng viên cho người học được tham gia nhiều hơn các hoạt động ngoại khóa, tham quan, du lịch. Đây là cơ hội để người học tìm hiểu về lịch sử, văn hóa Việt Nam, hiểu thêm về mối quan hệ đoàn kết, gắn bó Việt Nam - Lào và cũng là cơ hội để người học thực hành tiếng Việt. Bên cạnh đó, trong những dịp lễ tết như Tết Nguyên đán của Việt Nam và Tết Bunpimay (Tết Lào), cần duy trì, phát huy hiệu quả của việc tổ chức các hoạt động tập thể cho lưu học sinh, học viên Lào các hoạt động thể thao thi đấu bóng đá, bóng chuyền; chơi các trò chơi dân gian như ném còn, kéo co; tổ chức nhảy dân vũ, biểu diễn văn nghệ... Những hoạt động này sẽ kích lệ tinh thần người học, tạo không khí vui vẻ, tạo cơ hội để người học tìm hiểu về văn hóa Việt Nam và thể hiện bản thân.

Việc tham gia hoạt động ngoài giờ tại các câu lạc bộ giúp phát triển sở trường của mỗi cá nhân. Từ đó, kích lệ tinh thần và nhu cầu học tập từ phía người học. Vì vậy, các giảng viên cần khuyến khích học

sinh tích cực tham gia các hoạt động của các câu lạc bộ như Câu lạc bộ Hữu nghị Việt - Lào, hay các câu lạc bộ khác của Nhà trường (bóng chuyền, cầu lông...).

Đổi mới phương pháp dạy học tiếng Việt là yêu cầu tất yếu nhằm nâng cao chất lượng giảng dạy của giáo viên, từ đó nâng cao chất lượng đào tạo tiếng Việt cho lưu học sinh, học viên Lào. Trong quá trình đổi mới này, cần ứng dụng tích cực công nghệ thông tin trong dạy học, tạo nên những tiết học sinh động, hấp dẫn và tích hợp học tập với trải nghiệm, gắn lý thuyết với thực tiễn để tạo sự hứng thú cho người học. Việc đổi mới phương pháp dạy học cần được thực hiện đồng bộ với đổi mới chương trình, tài liệu giảng dạy bám sát hướng dẫn của Bộ Giáo dục và Đào tạo, phù hợp với yêu cầu, hoàn cảnh thực tiễn. Đây là một quá trình lâu dài, cần có sự trao đổi học thuật giữa các cơ sở đào tạo tiếng Việt.

3.2.3. Đổi mới phương pháp kiểm tra, đánh giá

Bên cạnh việc tập trung đổi mới phương pháp dạy học, các nhà quản lý cần quan tâm đến việc chỉ đạo đổi mới kiểm tra, đánh giá trong dạy tiếng Việt cho lưu học sinh, học viên Lào. Sử dụng các phương pháp dưới đây để kiểm tra, đánh giá:

- Quan sát qua thăm lớp dự các hoạt động của giảng viên tổ chức cho Lưu HS&HV Lào, quan sát môi trường trong lớp để đánh giá giảng viên trong hoạt động dạy học.

- Trắc nghiệm hoặc bảng kiểm.
- Phiếu điều tra.
- Thảo luận nhóm.
- Phỏng vấn.
- Nghiên cứu, phân tích các sản phẩm của người học.
- Kiểm tra hồ sơ giảng viên.

Cần căn cứ vào nội dung mô tả các kỹ năng “Nghe - Nói - Đọc - Viết” của Thông tư số 17/2015/TT-BGDĐT của Bộ trưởng Bộ Giáo dục và Đào tạo ban hành Khung năng lực tiếng Việt dùng cho người nước ngoài để xây dựng tiêu chí đánh giá ở từng cấp học, từng trình độ đào tạo cho phù hợp. Sau mỗi trình độ đào tạo tương ứng với 6 bậc năng lực tiếng Việt, mỗi người học cần trải qua một bài kiểm tra, đánh giá năng lực với bốn kỹ năng “Nghe - Nói - Đọc - Viết”. Kết quả bài kiểm tra, đánh giá này giúp người học tự đánh giá được năng lực của mình và là cơ sở để giáo viên nắm được chất lượng đào tạo, từ đó có những biện pháp hỗ trợ người học trong quá trình học tập. Bên cạnh đó, lưu học sinh, học viên Lào sang Việt Nam học tập đã được học tiếng Việt ba tháng tại Lào cần trải qua một kì kiểm tra năng lực đầu vào để phân loại trình độ của người học, từ đó giảng viên có kế hoạch giảng dạy cho phù hợp.

Về kiểm tra, đánh giá thường xuyên trong quá trình giảng dạy, giảng viên cần sử dụng nhiều phương pháp như quan sát, vấn đáp, trắc nghiệm, trắc nghiệm kết hợp tự luận, tiểu luận... Mỗi giờ

học, bài học trong từng bậc năng lực, cần lựa chọn phương pháp kiểm tra, đánh giá phù hợp để đảm bảo đo lường kết quả học tập của người học. Giảng viên cần dành thời gian quan sát mức độ tích cực tham gia các hoạt động học tập, ý thức học tập của người học trên lớp, việc nghỉ học của người học trong quá trình học, phản ứng của người học với điểm kiểm tra... Hệ thống câu hỏi vấn đáp được sử dụng trong quá trình kiểm tra, đánh giá thường xuyên cần ngắn gọn, dễ hiểu. Cần tránh gian lận trong quá trình người học làm kiểm tra trắc nghiệm. Có thể đảo ngẫu nhiên các câu hỏi và thứ tự các đáp án để các bạn ngồi gần nhau không chép được bài của nhau.

Để tránh gây áp lực cho người học, việc kiểm tra, đánh giá thường xuyên có thể sử dụng hình thức tổ chức các trò chơi để thu hút sự chú ý của người học. Các hình thức giao nhiệm vụ cần sinh động, hấp dẫn để người học tích cực tham gia thực hiện nhiệm vụ. Từ đó, kích lệ nhu cầu, động cơ học tập của người học. Khi có nhu cầu, động cơ học tập đúng đắn thì kết quả học tập của người học cũng sẽ tiến bộ hơn.

Việc kiểm tra, đánh giá cần đảm bảo yêu cầu về tính trung thực, khách quan, công bằng và chính xác. Từ kết quả kiểm tra, đánh giá thường xuyên, giảng viên có được những thông tin liên tục về người học để kịp thời đưa ra những giải pháp cụ thể giúp đỡ người học. Đặc biệt là với những lưu học sinh, học viên Lào thường xuyên nghỉ học, đi học muộn hay có học lực yếu kém thì việc nắm bắt kịp thời để điều chỉnh và hỗ trợ người học là vô cùng cần thiết. Kết quả kiểm tra, đánh giá cũng chính là thước đo để người học tự nhận biết trình độ, năng lực của bản thân, tạo động lực nâng cao chất lượng học tập của mình.

4. Kết luận

Đổi mới phương pháp dạy học và kiểm tra, đánh giá năng lực tiếng Việt là yêu cầu tất yếu nhằm nâng cao chất lượng giảng dạy của giảng viên, phát huy tính tích cực, chủ động, sáng tạo và bồi dưỡng năng lực tự học, tự đánh giá của người học, từ đó nâng cao chất lượng đào tạo tiếng Việt. Trong quá trình đổi mới này, cần ứng dụng triệt để công nghệ thông tin trong dạy học để tạo nên những tiết học sinh động, hấp dẫn và tích hợp học tập với trải nghiệm, gắn lý thuyết với thực tiễn để tạo sự hứng thú cho người học. Việc thực hiện kiểm tra, đánh giá cần thường xuyên, liên tục, công tâm, minh bạch, khuyến khích người học tự đánh giá và đánh giá chéo lẫn nhau trong quá trình học tập, từ đó gia tăng động cơ học tập tích cực.

Việc đổi mới phương pháp dạy học và kiểm tra, đánh giá năng lực tiếng Việt cho người nước ngoài cần được thực hiện đồng bộ với đổi mới chương trình, tài liệu giảng dạy bám sát hướng dẫn của Bộ Giáo dục và Đào tạo, phù hợp với yêu cầu, hoàn cảnh thực tiễn. Đây là một quá trình lâu dài, cần có sự trao đổi học thuật giữa các cơ sở đào tạo tiếng Việt trong nước và ngoài nước để có được hiệu quả cao.

Tài liệu tham khảo

- Sims, S., & Fletcher-Wood, H. (2021), *Identifying the characteristics of effective teacher professional development: A critical review*, School Effectiveness and School Improvement, 32(1), 47-63.
- Vargas, E. G., Chiappe, A., & Durand, J. (2024), *Reshaping education in the era of artificial intelligence: Insights from situated learning-related literature*, Journal of Social Studies Education Research, 15(2), 1-28.
- Chi, T. M. (Phuong, P. M.) (2025), *Phát triển kỹ năng nói thông qua hoạt động ngoại khoá cho sinh viên khoa tiếng Nga, Trường Đại học Hà Nội*, Tạp chí Khoa học Ngoại ngữ, (79), 39-50. Truy vấn từ <https://journals.hanu.edu.vn/index.php/tckhnn/article/view/831>
- Hải, L. T. T. (Nhưng, P. T. H., Thủy, N. H. H., Huy, P. A., Phước, T. T. K.) (2022), *Khung tham chiếu chung châu Âu về ngôn ngữ và các hàm ý ứng dụng trong kiểm tra đánh giá*, Tạp chí Khoa học Ngôn ngữ và Văn hóa, 6 (3), 323-341. Truy vấn từ <https://vjol.info.vn/index.php/nnvh/article/view/75855/64592>
- Hào, C. T. (Thoa, P. K.) (2023), *Sử dụng mô hình ngôn ngữ - văn hóa trong việc nâng cao chất lượng dạy học tiếng Việt cho người nước ngoài ở Việt Nam*, TNU Journal of Science and Technology, 228 (12), 428 – 433. DOI: <https://doi.org/10.34238/tnu-jst.8501>
- Tài liệu Hệ thống quản lý chất lượng theo tiêu chuẩn quốc tế ISO9001:2015 của Trường Cao đẳng Sơn La.
-

KINH NGHIỆM THỰC TIỄN VÀ GIẢI PHÁP ĐỔI MỚI PHƯƠNG PHÁP DẠY HỌC, KIỂM TRA ĐÁNH GIÁ NĂNG LỰC TIẾNG VIỆT CHO NGƯỜI NƯỚC NGOÀI

Lò Mai Thoan
Sa Thị Hằng Nga
Đinh Thị Thanh Nhân

Khoa Bồi dưỡng, Trường Cao đẳng Sơn La
Email: thoantamly@gmail.com

Ngày nhận bài: 04/4/2025

Ngày phân biên: 04/5/2025

Ngày tác giả sửa: 28/5/2025

Ngày duyệt đăng: 24/6/2025

Ngày phát hành: 30/6/2025

DOI:

<https://doi.org/10.64223/tvj.e2025.v1.i2.a27>

Tóm tắt:

Việc dạy tiếng Việt cho sinh viên Lào tại tỉnh Sơn La nói chung, tại Trường Cao đẳng Sơn La nói riêng là một chính sách lớn của Đảng và Nhà nước. Do đó, Ban Chấp hành Đảng bộ tỉnh, Ủy ban nhân dân tỉnh và Hội đồng nhân dân tỉnh Sơn La đã ban hành nhiều chính sách và chiến lược đầu tư cho giáo dục và đào tạo sinh viên quốc tế tại tỉnh, với mục tiêu trọng tâm là xây dựng quan hệ ngoại giao tốt đẹp giữa Việt Nam và Lào, góp phần bảo vệ vững chắc biên giới của đất nước. Trong đó, một yếu tố quan trọng quyết định chất lượng giáo dục cho sinh viên quốc tế là cần đổi mới phương pháp giảng dạy và đánh giá năng lực tiếng Việt của người học. Bằng việc đổi mới phương pháp giảng dạy khuyến khích tính chủ động, tự giác, sáng tạo của người học; phù hợp với đặc điểm của từng lưu học sinh, học viên; phát huy phương pháp tự học.

Từ khóa: Đổi mới phương pháp dạy học; Kiểm tra đánh giá năng lực; Dạy tiếng Việt cho học sinh Lào.